

El llibre

Xavier Cubeles

Eurecat, Centre Tecnològic de Catalunya
Departament de Comunicació
(Universitat Pompeu Fabra)

En general, del 2022 al 2024 s'ha mantingut la tendència de recuperació del sector del llibre després de la crisi de la Covid-19 observada en l'anterior edició de l'*Informe*. Aquesta evolució positiva del sector del llibre contrasta amb la davallada de la pràctica de la lectura que s'ha evidenciat en relació amb altres continguts com els diaris o les revistes.

Les empreses editores de llibres de Catalunya han reforçat el seu lideratge en el mercat del llibre espanyol i han assolit elevades quotes de participació en nombre d'empreses, producció de títols i vendes. Aquest impuls, però, sembla tenir efectes menys accentuats respecte a l'activitat de producció editorial, les vendes i la lectura de llibres en llengua catalana. En aquest context, l'aprovació del Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya 2023–2030 per part del Govern de la Generalitat de Catalunya pot constituir la base per donar un nou impuls a l'oferta i la demanda de llibres en aquesta llengua.

Per acabar, cal assenyalar novament que la lectura i les vendes de llibres en suport digital segueixen estancades, sense canvis destacables.

CUBELES, Xavier (2025): "El llibre", a LÓPEZ, Bernat; HUERTAS BAILÉN, Amparo; NAVARRO, Celina; PERES-NETO, Luiz, eds.: *Informe de la comunicació a Catalunya 2023–2024*. Bellaterra (Cerdanyola del Vallès): Generalitat de Catalunya i Institut de la Comunicació (InCom-UAB), pàg. 173–188.

L'hàbit de lectura de continguts (en qualsevol format o suport, imprès o digital) almenys una vegada al trimestre per part de la població mostra una lleugera disminució del 2022 al 2024 tant a Catalunya com a Espanya

.....

1. Introducció

De la mateixa manera que en anteriors edicions de l'*Informe*, els continguts d'aquest capítol s'estructuren en els apartats següents: els hàbits i pràctiques socials relacionades amb el llibre, l'edició de llibres, els canals de comercialització i difusió de llibres, el comerç internacional de llibres i les polítiques públiques. L'anàlisi d'aquestes activitats se centra en l'àmbit de Catalunya, tot i que es dona informació del conjunt del mercat espanyol com a referència comparativa o quan no hi ha disponibles dades específiques per al cas de Catalunya.

Des de la perspectiva temporal, s'analitza el període 2022–2024 segons la informació publicada en la data d'elaboració del text. En alguns casos es continua considerant com a referència la situació existent en dos moments clau del passat recent: d'una banda l'any 2010, abans que es manifestessin els efectes de la profunda recessió del 2009, i de l'altra banda l'any 2020, quan esclatà la crisi de la pandèmia de la Covid-19.

2. Hàbits i pràctiques socials relacionades amb el llibre a Catalunya i a Espanya

L'hàbit de lectura de continguts (en qualsevol format o suport, imprès o digital) almenys una vegada al trimestre per part de la població mostra una lleugera disminució del 2022 al 2024 tant a Catalunya com a Espanya. En concret, tal com es pot observar a la taula 1, el percentatge de la població de 14 anys o més que ha realitzat aquesta pràctica cultural ha passat d'un any a l'altre del 98,2% al 96,9% a Catalunya, i del 96,1% al 95,0% a Espanya. Aquesta evolució, no obstant això, presenta sentits diferents de creixement o decreixement segons el tipus de continguts. Concretament, hi ha una distinta evolució segons si considerem:

a) La lectura de llibres i de còmics: hi ha una tendència positiva en aquests casos, tant a Catalunya com a Espanya. Així, en el cas de Catalunya, els hàbits de lectura de llibres en qualsevol suport han augmentat del 70,7% el 2022 al 73,9% el 2024 respecte del total de la població de 14 anys o més. També en relació amb la lectura de còmics es constata un increment, del 10,1% al 13,4%. En aquests dos tipus de continguts també es dona un creixement respecte a la lectura de continguts en suport digital: tant de llibres (del 31,5% al 32,4%) com de còmics (del 3,1% al 4,3%). Amb valors lleugerament diferents, durant el mateix període s'observen tendències en el mateix sentit per al conjunt d'Espanya.

b) La lectura de diaris i revistes: en relació amb aquests tipus de continguts, per contra, l'evolució és negativa. En el cas de la lectura de diaris en qualsevol suport, es passa del 78,5% el 2022 al 75,3% el 2024 respecte al total de la població de 14 anys o més; en el cas dels diaris en suport digital, també hi ha una reducció de la pràctica, del 56,2% el 2022 al 54,1% el 2024. Amb relació a les revistes, minva la pràctica del 28,0% al 26,8% per part de

la població de 14 anys o més durant els mateixos anys, i passa del 5,3% al 4,3% respecte de la lectura en suport digital. A Espanya també s'observa una disminució de la lectura de diaris i revistes en qualsevol suport, tot i que no en digital, que augmenta notablement en les revistes (del 6,7% al 12,3%) i de manera menys accentuada en els diaris (del 54,9% al 55,5%).

La lectura de webs, blogs, fòrums i xarxes socials segueix augmentant, fins a assolir percentatges entre el 60% i el 65%, tant a Catalunya com a Espanya.

Taula 1. Evolució de la lectura segons tipus de continguts i publicacions a Catalunya i a Espanya (2010, 2020 i 2022–2024)

	Catalunya					Espanya				
% de la població de 14 anys o més per tipus de lectura (els darrers 3 mesos)	2010	2020	2022	2023	2024	2010	2020	2022	2023	2024
En qualsevol suport										
Llibres	61,9	71,8	70,7	70,9	73,9	60,3	68,8	68,4	68,3	70,3
Revistes	49,2	28,6	28,0	27,0	26,8	48,9	28,9	27,1	26,7	26,8
Diaris	78,4	79,0	78,5	78,1	75,3	78,1	73,0	71,9	71,2	70,3
Còmics	16,5	10,0	10,1	11,0	13,4	14,5	10,4	10,2	10,8	13,2
Webs, blogs, fòrums	38,3	62,7	62,3	62,9	64,2	37,1	62,4	64,9	64,3	65,0
Xarxes socials	n. d. ^A	59,6	60,4	60,8	62,1	n. d.	57,6	59,5	59,7	60,9
Total llegeix	90,6	97,9	98,2	97,9	96,9	90,5	95,7	96,1	95,5	95,0
En suport digital										
Llibres	5,8	29,8	31,5	30,7	32,4	5,3	30,3	29,5	29,7	31,7
Revistes	5,7	4,7	5,3	4,9	4,3	6,2	5,5	6,7	6,8	12,3
Diaris	29,0	54,8	56,2	55,9	54,1	30,7	54,5	54,9	53,6	55,5
Còmics	2,0	2,1	3,1	3,9	4,3	4,1	2,2	2,6	3,2	4,9
Webs, blogs, fòrums	38,3	92,7	62,3	62,9	64,2	37,1	62,4	64,9	64,3	65,0
Xarxes socials	n. d.	59,6	60,4	60,8	62,1	n. d.	57,6	59,5	59,7	60,9
Total llegeix	47,7	79,5	81,8	83,5	88,0	47,8	82,1	84,9	84,0	86,1

^A n. d.: dades no disponibles.

Font: per a Catalunya, ICEC (2024 i 2025), i per a Espanya, FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023a, 2024a i 2025).

De la mateixa manera que augmenta la pràctica de la lectura de llibres, també augmenta el percentatge de la població de Catalunya i d'Espanya de 14 anys o més que compra llibres; aquests indicadors se situen, respectivament, en el 66,8% i el 65,4% l'any 2024 i assoleixen el valor més elevat des del 2022. Com també es pot observar a la taula 2, el percentatge de població que compra llibres, sense incloure el text escolar, també obté el 2024 la xifra més alta des del 2022: tant a Catalunya (54,4%) com a Espanya (53,8%).

L'evolució positiva també es dona respecte a les quotes de població de 14 anys o més que visiten serveis bibliotecaris (del 42,6% a Catalunya i

del 28,8% a Espanya el 2024) i que són socis de biblioteques (del 44,6% a Catalunya i del 37,2% a Espanya el 2024).

Taula 2. Evolució de les pràctiques d'accés al llibre segons modalitat a Catalunya (2010, 2020 i 2022–2024) i a Espanya (2011, 2020 i 2022–2024)

% de la població de 14 anys o més segons modalitat d'accés al llibre (el darrer any)	Catalunya					Espanya				
	2010	2020	2022	2023	2024	2011	2020	2022	2023	2024
Compra de llibres (total)	59,7	64,7	64,6	65,1	66,8	57,3	64,2	63,8	63,9	65,4
Compra de llibres (no text escolar)	46,9	52,2	52,2	52,8	54,4	41,6	51,7	52,8	53,2	53,8
Visita biblioteca o bibliobús	36,5	33,5	38,7	38,3	42,6	28,0	23,2	26,2	26,0	28,8
Soci de biblioteca	n. d. ^A	44,5	43,5	43,7	44,6	30,2	34,1	34,2	34,5	37,2

^A n. d.: dades no disponibles.
Font: per a Catalunya, ICEC (2024 i 2025), i per a Espanya, FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023a, 2024a i 2025).

La lectura de llibres en llengua catalana en el temps lliure per part de la població catalana de 14 anys o més del 2020 al 2024 s'ha mantingut estable (o estancada) amb valors entre el 28,9% i el 30,1% del total (vegeu la taula 3). Aquest fet mostra la consolidació de la proporció de persones que llegeixen llibres en aquesta llengua a Catalunya, com també la dificultat que existeix per incrementar-la.

Taula 3. Evolució de la lectura de llibres en el temps lliure segons la llengua a Catalunya (2010, 2020 i 2022–2024)

% de la població de 14 anys o més lectora de llibres en el temps lliure, segons llengua de l'últim llibre llegit	Catalunya (segons mostra àmplia en el marc de consulta a Catalunya)				
	2010	2020	2022	2023	2024
Català	15,9	30,1	29,2	29,5	28,9
Castellà	80,2	65,5	65,5	65,8	64,1
Altres idiomes	3,9	4,4	5,3	4,7	7,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: ICEC (2024 i 2025).

3. L'edició de llibres a Catalunya

Com s'observa a la taula 4, el nombre d'empreses editorials privades censades a Espanya ha seguit creixent de manera ininterrompuda fins a les 1.975 empreses el 2023. Aquesta xifra és la més elevada dels darrers tres anys, fins i tot per sobre de les 1.703 que hi havia el 2010 (i de les 1.647 del 2019, abans de la crisi de la Covid-19). Pel que fa a les empreses agremiades, també hi ha una evolució positiva, ja que augmenten fins a les 885 del 2023, xifra que supera les 839 del 2010, i que suposa un creixement del 5,5%.

Catalunya contribueix de manera molt destacada a aquest creixement, passant de 778 empreses agremiades el 2021 a 794 el 2022, i a 885 el 2023. Així, el 2023 les empreses editorials agremiades de Catalunya van representar el 35,1% del total d'Espanya, un percentatge superior al del 2010, que era del 34,3% (i que s'havia reduït fins al 30,3% el 2021).

La major part d'aquestes empreses editorials, però, són de petita dimensió, és a dir, amb unes vendes anuals inferiors als 2,4 milions d'euros. Davant del fet que aquest segment de petites empreses és el que ha experimentat un major creixement del 2021 al 2023 (un 16%), pot afirmar-se que la constitució de noves editorials petites sol tenir unes barreres d'entrada baixes.

1. 3CAT (2025): “Amancio Ortega compra la seu de Planeta en una gran operació immobiliària a Barcelona”. 30 de maig. 3cat.cat/324/amancio-ortega-compra-la-seu-de-planeta-en-una-gran-operacio-immobiliaria-a-barcelona/noticia/3354447/

Taula 4. Evolució de les empreses editorials del mercat interior de llibres d'Espanya i de Catalunya (2010 i 2019–2023)

Nombre d'empreses	2010	2019	2020	2021	2022	2023
Total d'empreses editorials de llibres						
Espanya	1.703	1.647	1.639	1.826	1.844	1.975
Empreses editorials agremiades						
Espanya	839	722	730	778	794	885
Catalunya	288	233	234	236	248	311
% Catalunya sobre Espanya	34,3	32,3	32,1	30,3	31,2	35,1
Empreses editorials agremiades segons vendes anuals al mercat interior d'Espanya						
Molt gran (més de 60 M€)	12	8	8	8	8	8
Gran (entre 18 i 60 M€)	21	14	14	14	14	14
Mitjana (entre 2,4 i 18 M€)	105	110	109	104	107	107
Petita (menys de 2,4 M€)	701	590	579	652	665	756

Font: FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023b i 2024b).

El lideratge del sector de l'edició de llibres en llengua castellana i catalana a Catalunya, a Espanya i al món el continua ostentant el Grupo Planeta, que el 2024 celebrava el seu 75è aniversari. El grup ha mantingut l'activitat de les seves editorials a Catalunya malgrat el trasllat del domicili social de l'empresa matriu del grup, Planeta Corporación, a Madrid, el 2017. No obstant això, els primers mesos del 2025 s'anuncià la venda de la seu del grup a Barcelona¹ i, paral·lelament, el trasllat de Planeta DeAgostini a la Torre Llevant, ubicada en el BCN Fira District, al passeig de la Zona Franca de Barcelona.² Respecte a la composició d'aquest grup, l'única novetat remarcable és que el juliol del 2025 es va comunicar que el Grup62 incorporava Edicions del Periscopi.³

Entre les empreses editorials líders de Catalunya també hi ha Penguin Random House Grupo Editorial, del grup Bertelsmann, que és la divisió en llengua castellana d'aquesta editorial internacional, que l'any 2023 va adquirir Roca Editorial.⁴ Altres grups editorials de referència amb seu a Catalunya són Hachette Livre España, del grup

2. EL ECONOMISTA.ES (2025): “Planeta DeAgostini traslada sus oficinas de Barcelona a la Torre Llevant”. 25 de març. eleconomista.es/vivienda-inmobiliario/noticias/13285426/03/25/planeta-deagostini-traslada-sus-oficinas-de-barcelona-a-la-torre-llevant.html

3. GRUPO PLANETA (2023): “Grup 62 da la bienvenida a Edicions del Periscopi a su proyecto editorial”. 10 de juliol. planeta.es/es/noticia/grup-62-da-la-bienvenida-edicions-del-periscopi-su-proyecto-editorial

4. Vegeu penguinrandomhousegrupoeditorial.com/sobre-nosotros/conocenos

Les vendes en suport digital continuen estancades al voltant del 5% del total entre 2020 i 2023

.....

Lagardère⁵ (amb Salvat Editores, Larousse España i Barcanova) i les empreses multinacionals pertanyents als grups catalans Océano⁶ i RBA.⁷

La taula 5 mostra les dades clau de l'evolució de l'activitat editorial en el mercat interior, a Catalunya i Espanya, sobre les quals es poden destacar les següents observacions:

- **Títols editats en paper:**⁸ l'any 2023 s'assoleix una xifra de 28.538 títols editats en paper a Catalunya i de 59.528 títols a Espanya, seguint la tendència a la recuperació des de la caiguda esdevinguda del 2019 al 2020 amb la crisi de la Covid-19. Ambdues xifres són molt properes a les del 2019 (29.576 a Catalunya i 60.737 a Espanya). Pel que fa als efectes negatius de la pandèmia, semblen haver-se superat en aquest punt. En aquest entorn de creixement, la contribució de les editorials de Catalunya sobre el total de títols editats a Espanya s'ha mantingut força estable al voltant del 48%.
- **Vendes en el mercat interior:** les vendes de llibres han seguit una moderada tendència de creixement del 2019 al 2023, evolució que ha estat proporcionalment superior en el cas de les editorials agremiades de Catalunya, de manera que la seva contribució sobre el total de vendes al mercat interior s'ha incrementat del 50,4% el 2019 fins al 54,4% el 2023. Concretament, les vendes de les empreses catalanes en el mercat interior han passat de 1.219,82 milions d'euros a 1.544,22 milions d'euros d'un any a l'altre.
- **Títols editats i vendes en suport digital:** a Espanya, el nombre de títols editats ha seguit una evolució de creixement: dels 23.891 títols el 2020 als 25.549 el 2023. Les vendes en aquest suport sobre el total, però, continuen estancades al voltant del 5% aquests anys.
- **Vendes per grandària de l'empresa:** la taula 5 mostra la forta concentració de les vendes del mercat interior en unes poques empreses de gran dimensió, ja evidenciada en anys anteriors. Així, les 22 empreses grans i molt grans, que representen aproximadament el 2% del total d'empreses agremiades (vegeu la taula 4), apleguen entre el 60% i el 65% de les vendes del 2020 al 2023 (vegeu la taula 5).
- **Vendes de llibres a Catalunya:** l'any 2023, l'estimació de les vendes totals de llibres localitzades a Catalunya se situà en 597,1 milions d'euros. En termes de despesa mitjana per habitant, la compra de llibres a Catalunya fou de 75,6 euros el 2023 (65,7 euros el 2020), xifres que continuen essent clarament superiors a les del conjunt del mercat espanyol (59,4 euros per habitant el 2023).

Com es recull a la taula 6, la producció editorial de llibres en llengua catalana de les empreses de Catalunya en termes de títols editats en paper ha seguit una evolució positiva similar a la del conjunt del sector, en augmentar de 6.656 títols el 2021 fins a 6.923 el 2023. Cal destacar que la xifra d'aquest darrer any és molt propera a la del 2019, prèvia a la crisi de la Covid-19, quan s'editaren 7.217 títols. Tot i aquest creixement de l'edició en català, la quota de títols en aquesta llengua sobre el total de títols de les empreses agremiades a Catalunya ha disminuït en passar del 25,1% el 2021 al 24,2% el 2023.

5. Vegeu hachette.com/en/hachette-espana-publishing-houses/

6. Vegeu oceanocom.com/oceanocom/quienes/presentacion.html

7. Vegeu rba.es

8. Com s'indica a la taula 4, de Catalunya —com de la resta de comunitats autònomes— tan sols es té informació sobre els títols editats en suport paper.

Taula 5. Evolució de l'activitat editorial del mercat interior de llibres d'Espanya i de Catalunya (2010 i 2019–2023)

Títols i vendes	2010	2019	2020	2021	2022	2023
Títols editats per les empreses agremiades^A						
Espanya	79.839	82.344	74.589	79.373	83.091	85.077
En paper	n. d. ^D	60.737	50.698	55.197	57.125	59.528
En digital	n. d.	21.607	23.891	24.176	25.966	25.549
Catalunya ^A	34.414	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.
En paper	n. d.	29.576	24.272	26.496	27.488	28.538
En digital	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.	n. d.
% Catalunya sobre Espanya	43,1	48,7	47,9	48,0	48,1	47,9
Vendes en el mercat interior (en M€)^B						
Empreses d'Espanya	2.890,80	2.420,64	2.439,93	2.576,70	2.718,52	2.856,95
Empreses de Catalunya	1.434,97	1.219,82	1.261,79	1.345,39	1.441,78	1.544,22
% Catalunya sobre Espanya	49,6	50,4	51,7	52,2	53,0	54,1
Vendes de llibres en format digital (en %)						
% de vendes de llibres en digital sobre vendes totals d'Espanya	2,4	4,9	5,1	5,2	5,1	5,0
Total empreses agremiades						
Molt gran (més de 60 M€)	1.242,06	954,85	980,12	1.045,13	1.132,34	1.194,40
Gran (entre 18 i 60 M€)	583,76	546,02	552,70	587,31	609,19	635,22
Mitjana (entre 2,4 i 18 M€)	715,34	592,09	590,13	610,16	628,50	662,38
Petita (menys de 2,4 M€)	349,65	327,68	316,97	334,10	348,49	364,95
Vendes de llibres a Catalunya						
Vendes a Catalunya ^C (en M€)	612,8	505,9	507,5	515,3	557,3	597,1
Vendes per habitant a Espanya (en euros)	61,5	51,5	51,6	54,4	57,2	59,4
Vendes per habitant a Catalunya (en euros)	81,6	65,9	65,7	66,5	71,8	75,6
% vendes a Catalunya sobre el total d'Espanya	21,2	20,9	20,8	20,0	20,5	20,9

^A Des del 2017 no es disposa d'informació sobre el nombre de títols editats en suport digital per comunitats autònomes. Així, i amb les dades disponibles, el percentatge de Catalunya sobre Espanya fa referència als títols en paper.

^B Vendes de les empreses agremiades en el mercat interior d'Espanya a preus corrents en milions d'euros, calculades a preu de venda al públic amb IVA inclòs.

^C Vendes de les empreses agremiades espanyoles en el mercat interior espanyol localitzades a Catalunya a preus corrents en milions d'euros, calculades a preu de venda al públic amb IVA inclòs.

^D n. d.: dades no disponibles.

Font: FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023b i 2024b).

De la mateixa manera que s'observa respecte al conjunt del mercat, les vendes de llibres en català han seguit una tendència de creixement durant aquests anys: de 243,20 milions d'euros el 2020 a 256,50 milions d'euros el 2022 i a 265,70 el 2023. També aquest augment de les vendes de llibres en llengua catalana ha estat menys accentuat que el que s'ha donat respecte del total de les empreses agremiades a Catalunya, per la qual cosa la quota de vendes en aquesta llengua sobre el total ha passat del 18,1% el 2021 al 17,2% el 2023.

Com ja s’ha observat en anteriors edicions de l’*Informe*, l’activitat editorial de llibres en català segueix altament concentrada en les matèries de literatura des del 2012, infantil i juvenil, i text no universitari, que aproximadament apleguen el 85% de les vendes. En relació amb aquest punt, però, cal remarcar la recuperació de les vendes de llibres de text no universitari, que davallaren lleugerament del 2020 (amb 106,60 milions d’euros) al 2021 (105,30 milions d’euros), ja que han remuntat des d’aleshores fins als 113,90 milions d’euros del 2023.

Taula 6. Evolució del mercat interior de llibres en llengua catalana de les empreses de Catalunya per matèries (2021–2023)

	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Matèries	Títols editats ^A			% de títols editats		
Ficció adults	1.297	1.366	1.394	19,5	20,5	20,2
Infantil i juvenil	1.792	1.815	1.898	26,9	27,2	27,5
Text no universitari	1.685	1.555	1.601	25,3	23,3	23,2
Altres matèries	1.882	1.926	2.019	28,3	28,9	29,2
Total	6.656	6.662	6.912	100,0	100,0	100,0
% de títols en català sobre el total de títols editats per empreses de Catalunya	25,1%	24,2%	24,2%			
	Vendes (en M€) ^B			% de vendes		
Literatura	52,80	56,60	58,30	21,7	22,1	21,9
Infantil i juvenil	49,00	53,40	54,50	20,1	20,8	20,5
Text no universitari	105,30	109,20	113,90	43,3	42,6	42,9
Altres matèries	36,10	37,30	39,00	14,8	14,5	14,7
Total	243,20	256,50	265,70	100,0	100,0	100,0
% de títols en català sobre el total de títols editats per empreses de Catalunya	18,1%	17,8%	17,2%			

^A Les dades del nombre de títols editats fan referència als títols editats en paper.
^B Vendes de les empreses agremiades en el mercat interior d’Espanya a preus corrents en milions d’euros, calculades a preu de venda al públic amb IVA inclòs.
 Font: FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023b i 2024b).

4. Canals de comercialització i difusió de llibres a Catalunya

L’evolució de les vendes de llibres pels diferents canals de comercialització registrades per les editorials catalanes i espanyoles del 2021 al 2023 es detalla a la taula 7. Segons aquestes dades, no hi ha hagut canvis rellevants durant el període, com tampoc respecte d’anys anteriors, segons dades d’altres edicions d’aquest *Informe*. Així, d’una banda, les vendes a través d’establiments comercials (llibreries, cadenes de llibreries, hipermercats i quioscs) representen al voltant de dues tercers parts de les vendes totals, i la tercera part restant es distribueix per altres canals (empreses i institucions, venda a crèdit i telefònica, correu, subscripcions, clubs, internet i altres). D’aquests darrers, cal remarcar el feble pes que encara tenen les vendes per internet i pels canals propis

del llibre electrònic (respectivament, el 2,14% i el 5,05% del total per al conjunt d'editorials espanyoles el 2023).

Taula 7. Vendes de llibres en el mercat interior d'Espanya, segons el canal de comercialització (2021–2023)

	2021		2022		2023	
Vendes en M€ ^A	Editorials de Catalunya	Total Espanya	Editorials de Catalunya	Total Espanya	Editorials de Catalunya	Total Espanya
Establiment comercial	933,54	1.683,35	1.000,43	1.778,02	1.078,79	1.876,24
Llibreries	466,20	907,72	499,60	957,53	545,69	1.020,10
Cadenes de llibreries	285,38	480,39	307,80	509,46	336,63	547,24
Hipermercats	113,94	217,47	125,61	233,51	129,32	231,67
Quioscs	68,02	77,77	67,42	77,53	67,17	77,25
Altres canals	411,82	893,34	441,34	940,48	465,40	980,71
Empreses, institucions i biblioteques	169,30	375,02	188,84	411,80	211,74	440,01
Venda a crèdit	73,88	76,78	75,03	77,97	75,45	78,41
Subscripcions	32,17	68,71	34,13	68,61	33,76	67,87
Clubs del llibre	42,62	43,23	41,18	41,78	37,33	37,87
Internet	21,54	51,54	24,34	56,86	26,11	61,00
Canals per al llibre electrònic	44,12	134,79	45,61	139,30	47,19	144,17
Altres canals	28,19	143,27	32,21	144,17	33,83	151,41
Total	1.345,39	2.576,69	1.441,78	2.718,52	1.544,22	2.856,95
% per canals de comercialització	Editorials de Catalunya	Total Espanya	Editorials de Catalunya	Total Espanya	Editorials de Catalunya	Total Espanya
Establiment comercial	69,39	65,33	69,39	65,40	69,86	65,67
Llibreries	34,65	35,23	34,65	35,22	35,34	35,71
Cadenes de llibreries	21,21	18,64	21,35	18,74	21,80	19,15
Hipermercats	8,47	8,44	8,71	8,59	8,37	8,11
Quioscs	5,06	3,02	4,68	2,85	4,35	2,70
Altres canals	30,61	34,67	30,61	34,60	30,14	34,33
Empreses, institucions i biblioteques	12,58	14,55	13,10	15,15	13,71	15,40
Venda a crèdit	5,49	2,98	5,20	2,87	4,89	2,74
Subscripcions	2,39	2,67	2,37	2,52	2,19	2,38
Clubs del llibre	3,17	1,68	2,86	1,54	2,42	1,33
Internet	1,60	2,00	1,69	2,09	1,69	2,14
Canals per al llibre electrònic	3,28	5,23	3,16	5,12	3,06	5,05
Altres canals	2,10	5,56	2,23	5,30	2,19	5,30
Total	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

^A Vendes de les empreses agremiades en el mercat interior d'Espanya a preus corrents en milions d'euros, calculades a preu de venda al públic amb IVA inclòs.

Font: FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023b i 2024b).

Les biblioteques públiques són un altre canal d'accés al llibre. La taula 8 recull les dades clau de la seva evolució a Catalunya del 2019 al 2023 (mantenint com a any de referència el 2010). Són dades destacables:

- El nombre de biblioteques del Sistema de Lectura Pública de Catalunya s'ha incrementat de 421 biblioteques el 2021 a 429 el 2023 (n'eren 348 el 2010).
- Els fons documentals de les biblioteques públiques segueixen augmentant en quantitat de documents de manera lenta però sostinguda del 2019 al 2023 (han passat de 14,9 milions a 15,3 milions de documents d'un any a l'altre); s'hi inclouen llibres, publicacions periòdiques, llibres electrònics, documents sonors i audiovisuals, manuscrits, microformes, documents cartogràfics, partitures de música, documents gràfics, jocs, bases de dades i aplicacions.
- Com es posà de manifest en anteriors edicions de l'*Informe*, les xifres corresponents a usuaris inscrits, visites, usos del servei d'internet i de préstec de documents van experimentar fortes caigudes del 2019 al 2020 com a conseqüència de la pandèmia. Des d'aleshores fins al 2023, s'observa una forta recuperació d'aquests valors, tot i que sense arribar a assolir les dades del 2019: 3.438.709 usuaris inscrits (4.009.834 el 2019), 21,7 milions de visites (25,1 milions el 2019) i 3.454.762 usos del servei d'accés a internet i ofimàtica (5.827.342 el 2019).

Taula 8. Dades clau de les biblioteques públiques de Catalunya (2010 i 2019–2023)

	2010	2019	2020	2021	2022	2023
Nombre						
Biblioteques	348	422	427	419	428	429
Fons documentals	12.847.121	14.994.001	15.071.928	15.080.118	15.272.077	15.302.109
Usuaris inscrits (carnets)	3.016.698	4.009.834	3.765.169	3.916.659	3.435.251	3.438.709
Visites	23.705.280	25.148.929	9.382.752	13.347.990	17.820.255	21.723.294
Usos del servei d'accés a internet i ofimàtica	3.103.174	5.827.342	1.969.491	2.196.553	2.957.806	3.454.762
Documents prestats	16.509.103	13.344.344	7.136.831	11.400.592	12.731.837	14.052.648
% llibres prestats sobre total de documents prestats	n. d. ^A	71,4	73,8	79,2	82,2	83,9

	2010–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023
Evolució interanual (%)					
Biblioteques	21,3%	1,2%	–1,9%	2,1%	0,2%
Fons documentals	16,7%	0,5%	0,1%	1,3%	0,2%
Usuaris inscrits (carnets)	32,9%	–6,1%	4,0%	–12,3%	0,1%
Visites	6,1%	–62,7%	42,3%	33,5%	21,9%
Usos del servei d'accés a internet i ofimàtica	87,8%	–66,2%	11,5%	34,7%	16,8%
Documents prestats	–19,2%	–46,5%	59,7%	11,7%	10,4%

^A n. d.: dades no disponibles.

Font: DEPARTAMENT DE CULTURA. GENERALITAT DE CATALUNYA (2025).

El servei eBiblio Catalunya, que forma part del Sistema de Lectura Pública de Catalunya, és la plataforma que dona servei de préstec de llibres electrònics, revistes, pel·lícules, descàrrega d'audiollibres i accés a documentals, música i enciclopèdies a tots els usuaris amb carnet de les biblioteques públiques catalanes.⁹

Com mostra la taula 9, l'any 2023 en aquest servei es van assolir xifres molt properes o fins i tot superiors a les de l'any 2020 quan, amb la pandèmia, es van registrar les dades d'activitats més elevades, amb un total de 86.339 usuaris amb activitat el 2023 (90.544 el 2020) i 1.182.832 préstecs totals (1.096.870 el 2020).

De la mateixa manera que s'observa respecte al mercat del llibre, el servei bibliotecari virtual encara assoleix una penetració en la societat molt inferior a la de les biblioteques presencials. Més concretament, i en relació amb l'any 2023 (vegeu també la taula 8), el total de 53.661 usuaris actius del servei eBiblio representa tan sols el 2,5% del total d'usuaris amb carnet de les biblioteques presencials (3.438.709 usuaris), els quals obtingueren durant l'any un total d'1.024.805 documents prestats, xifra que representa un 8,4% del total de documents prestats per les biblioteques presencials (14.052.648 documents).

De la mateixa manera que s'observa respecte al mercat del llibre, el servei bibliotecari virtual encara assoleix una penetració en la societat molt inferior a la de les biblioteques presencials

.....

Taula 9. Dades clau del servei eBiblio Catalunya (2019–2023)

	2019	2020	2021	2022	2023
Nombre					
Altes d'usuaris	21.038	73.996	21.574	24.072	35.030
Usuaris amb activitat	32.909	90.544	53.661	75.523	86.339
Préstecs totals	295.034	952.293	1.024.805	1.118.881	1.182.832

	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023
% d'evolució				
Altes d'usuaris	251,7%	–70,8%	11,6%	45,5%
Usuaris amb activitat	175,1%	–40,7%	40,7%	14,3%
Préstecs totals	222,8%	7,6%	9,2%	5,7%

Font: DEPARTAMENT DE CULTURA. GENERALITAT DE CATALUNYA (2025).

5. Comerç internacional de llibres

Les exportacions de llibres des de Catalunya també han seguit una evolució de forta recuperació del 2020 al 2024, en passar de 164,9 milions d'euros a 235,2 milions d'euros d'un any a l'altre, segons mostren les dades publicades per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Amb aquesta recuperació, la xifra d'exportacions de llibres del 2024 ha assolit un valor molt similar al de l'any 2019, abans de l'esclat de la pandèmia (232,7 milions d'euros). D'altra banda, les importacions de llibres de Catalunya el 2024 van ser de 67,5 milions d'euros (vegeu la taula 10).

9. eBiblio Catalunya està impulsat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona (vegeu biblioteca.ebiblio.cat/opac/?locale=ca#index).

Taula 10. Exportacions i importacions de llibres a Catalunya (2010 i 2018–2024)^A

Imports (en M€)	2010	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Exportacions	234,0	282,5	232,7	164,9	193,3	216,5	215,9	235,2
Importacions	69,4	60,3	71,7	60,3	68,5	74,0	60,9	67,5

^A A partir de la classificació TARIC (Tarifa Integrada Comunitària) vigent a la UE, s’han considerat com a llibre el codi 4901 (que comprèn llibres, fullets i impresos similars, fins i tot en fulls separats) i el codi 4903 (relatiu als àlbums o llibres d’estampes per a nens i quaderns infantils per dibuixar o pintar).

Font: IDESCAT (2025).

6. Polítiques públiques

Com en anys anteriors, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya ha desplegat principalment la seva intervenció en l’àmbit del llibre a través dels següents organismes: l’ICEC (Institut Català de les Empreses Culturals), el Servei de Biblioteques i la Biblioteca de Catalunya.

El juliol del 2023 s’aprovà el Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya 2023–2030, l’elaboració del qual s’havia impulsat el 2020 per acord del Govern de la Generalitat de Catalunya i mitjançant la creació del Consell Nacional de la Lectura. El pla ha estat realitzat pel Departament de Cultura, en coordinació amb el Departament d’Educació. Així mateix, les polítiques recollides en aquest pla també compten amb la implicació d’altres departaments del Govern com Salut, Universitats i Drets Socials, i de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, així com de la societat civil i dels sectors implicats (DEPARTAMENT DE CULTURA, 2024).

El Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya 2023–2030 té com a objectiu general fomentar l’hàbit lector i contribuir a l’increment dels índexs de lectura, especialment en català, tot atenent a la diversitat social i cultural de Catalunya, i vetllant per la sostenibilitat de tots els agents que constitueixen la cadena de valor del llibre.

El pla conté una bateria de 73 mesures en àmbits com ara el foment de l’hàbit lector, el dret a la lectura i l’atenció a la diversitat, el suport a l’ecosistema del llibre, la governança, o les dades i la recerca. El total de mesures proposades representa una inversió global de 57.819.526 euros en el període 2023–2030, a càrrec de diferents departaments i organismes de l’Administració de la Generalitat, així com el Consorci de l’Institut Ramon Llull i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

D’altra banda, pel que fa al desenvolupament del Pla de recuperació, transformació i resiliència d’Espanya, aprovat per la Comissió Europea el juny del 2021 (GOBIERNO DE ESPAÑA, 2021a), cal destacar l’aprovació el febrer del 2024 del Projecte de llei de creació de l’Oficina Espanyola de Drets d’Autor i Connexos, presentat pel Govern al Congrés dels Diputats.¹⁰ Aquesta iniciativa està prevista en el component 24, relatiu a la revalorització de la indústria cultural (GOBIERNO DE ESPAÑA, 2021b), com a mesura de tipus regulador (C24.R2 Reforç dels drets d’autor i drets connexos). Paral·lelament, s’ha avançat en l’execució dels diferents plans d’inversió i ajuts a les activitats culturals amb efectes sobre el sector del llibre (directament per part del govern central i amb la participació dels governs de les comunitats autònomes):

10. Vegeu cultura.gob.es/en/actualidad/2024/02/240227-oficina-derechos-autor.html

- a) Actuacions per millorar la competitivitat i professionalització.
- b) Iniciatives de foment i digitalització del sector del llibre i de la mobilitat internacional de creadors i professionals (agències literàries, editors, etc.).
- c) Suport als projectes de digitalització dels operadors de gestió de drets de propietat intel·lectual.
- d) Recursos per a la dotació a les biblioteques de llibres digitals i en paper.
- e) Recursos per a la digitalització i impuls dels grans serveis culturals de l'Estat.

7. Conclusions

En general, la tendència de recuperació del sector del llibre després de la crisi de la Covid-19 observada en l'anterior edició de l'*Informe* s'ha mantingut del 2022 al 2024.

Cal remarcar que aquesta evolució positiva en el sector del llibre es dona en un context de lleugera davallada de la pràctica de la lectura de tot tipus de continguts (en qualsevol format o suport, imprès o digital) aquests mateixos anys, ja que el percentatge de la població (de 14 anys o més) que ha realitzat aquesta pràctica cultural ha caigut d'un any a l'altre del 98,2% al 96,9% a Catalunya. Això s'explica per la tendència diferenciada en la pràctica de la lectura segons el tipus de continguts: d'una banda, hi ha una reducció de la pràctica de la lectura de diaris i revistes, mentre que, de l'altra, augmenta la proporció de la població (de 14 anys o més) que llegeix llibres o còmics.

En aquest mateix sentit, hi ha hagut increments en els percentatges de la població de Catalunya que compren llibres, que visiten biblioteques o bibliobusos, o que són socis d'aquests serveis.

També han augmentat les vendes de llibres en el mercat interior, com les exportacions, que se situen en valors propers o superiors als del 2019, abans de la pandèmia (i fins i tot als del 2010, abans que es manifestessin en el sector els efectes de la gran recessió econòmica que va esclatar el 2008).

En aquest entorn d'evolució positiva, s'ha reforçat el lideratge de les empreses editorials de Catalunya, que han assolit elevades quotes de participació en el mercat interior espanyol del llibre tot concentrant l'any 2023 el 35,1% de les empreses agremiades, el 47,9% dels títols editats i el 54,1% de les vendes totals (aquest darrer percentatge és el més alt dels darrers cinc anys, per sobre del 2010, que va ser del 49,6%).

De la mateixa manera que s'observà a l'anterior edició de l'*Informe*, hi ha dues qüestions respecte de les quals sembla haver-hi una situació d'estancament:

- a) La lectura i les vendes de llibres en suport digital: d'una banda, realitzen aquesta pràctica al voltant d'un terç de la població (de 14 anys o més) a Catalunya i a Espanya; de l'altra, les vendes de llibres en suport digital representen una quota relativament

S'ha reforçat el lideratge de les empreses editorials de Catalunya, que han assolit elevades quotes de participació en el mercat interior espanyol tot concentrant l'any 2023 el 35,1% de les empreses agremiades, el 47,9% dels títols editats i el 54,1% de les vendes totals

.....

El Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya 2023–2030 pot donar un nou impuls a l’oferta i la demanda de llibres en llengua catalana

.....

petita del mercat, d’aproximadament el 5% de les vendes totals a Espanya, sense canvis del 2022 al 2023.

b) La lectura, l’edició i les vendes de llibres en llengua catalana: des del 2020, declaren haver llegit el darrer llibre en català aproximadament un 30% de la població de Catalunya (de 14 anys o més), amb una lleugera tendència a la baixa del 2023 al 2024, fins a situar-se en el 28,9% aquest darrer any (malgrat l’increment de la pràctica de la lectura en general). Paral·lelament, hi ha un creixement de la producció editorial (en nombre de títols) i de les vendes de llibres en llengua catalana, tot i que ha estat menys accentuat que per al conjunt de l’activitat de les empreses catalanes. Així, el pes de l’edició en llengua catalana sobre el total de l’activitat de les empreses de Catalunya ha baixat del 2021 al 2023, tant pel que fa als títols (del 25,1% al 24,2% d’un any a l’altre) com a les vendes (del 18,1% al 17,2%).

En aquest context d’estancament o de creixement menys accelerat de la pràctica de la lectura i de l’activitat editorial de llibres en llengua catalana, el Govern de la Generalitat ha aprovat el Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya 2023–2030, acord que pot constituir la base per donar un nou impuls a l’oferta i la demanda de llibres en llengua catalana.

8. Referències

DEPARTAMENT DE CULTURA. GENERALITAT DE CATALUNYA (2024): *Pla nacional del llibre i la lectura de Catalunya*. Barcelona: Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya). cultura.gencat.cat/ca/departament/plans-i-programes/ambit-sectorial/pla-nacional-del-llibre-i-la-lectura-de-catalunya/

DEPARTAMENT DE CULTURA. GENERALITAT DE CATALUNYA (2025): *Les biblioteques en xifres*. Barcelona: Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya). biblioteques.gencat.cat/ca/biblioteques/dades-al-dia/xifres/index.html

FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023a): *Hábitos de lectura y compra de libros en España 2022*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España. federacioneditores.org/wp-content/uploads/2025/02/lectura-y-compra-de-libros-2022-presentacion.pdf

FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2023b): *Comercio interior del libro en España 2022*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España. federacioneditores.org/wp-content/uploads/2025/02/comercio_interior_2022.pdf

FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2024a): *Hábitos de lectura y compra de libros en España 2023*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España. federacioneditores.org/wp-content/uploads/2023/01/lectura-y-compra-de-libros-2023.pdf

FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2024b): *Comercio interior del libro en España 2023*. Madrid: Federación de Gremios de

Editores de España. federacioneditores.org/img/documentos/comercio_interior_2023.pdf

FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA (2025): *Hábitos de lectura y compra de libros en España 2024*. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España. federacioneditores.org/wp-content/uploads/2025/02/Habitos-de-Lectura-y-Compra-de-Libros-2024-ESPANA_DETALLADO.pdf

GOBIERNO DE ESPAÑA (2021a): *Plan de recuperación, transformación y resiliencia*. Madrid: Gobierno de España. planderrecuperacion.gob.es

GOBIERNO DE ESPAÑA (2021b): “Componente 24: revalorización de la industria cultural”, a *Plan de recuperación, transformación y resiliencia*. Madrid: Gobierno de España. lamoncloa.gob.es/temas/fondos-recuperacion/Documents/160621-Plan_Recuperacion_Transformacion_Resiliencia.pdf

INSTITUT CATALÀ DE LES EMPRESES CULTURALS (ICEC) (2024): *Hàbits de lectura i compra de llibres 2023*. Barcelona: Institut Català de les Empreses Culturals (Generalitat de Catalunya). issuu.com/icec_generalitat/docs/hlicl_catalunya_resultats_2023_catala_

INSTITUT CATALÀ DE LES EMPRESES CULTURALS (ICEC) (2025): *Hàbits de lectura i compra de llibres 2024*. Barcelona: Institut Català de les Empreses Culturals (Generalitat de Catalunya). issuu.com/icec_generalitat/docs/hlicl_catalunya_resultats_2024_catala_

INSTITUT D’ESTADÍSTICA DE CATALUNYA (IDESCAT) (2025): *Comerç amb l’estranger*. Barcelona: Institut d’Estadística de Catalunya. idescat.cat/sexterior/Comest?TC=7&L=1